

Po posebni odredbi se soproge zaslužnih Hrvatov-vstašev, ki so židovke, proglasi za "častne prijke". To se nanaša na soprogi Paveliča in Ženiča. Obe hčerki zagrebškega tankirja Hercoga, ki sta že prej bili znani kot komunistki, so ustrelili.

Ko so trgovca Žigo Grafa, žida iz Krapine, poklicali na občino, so z njim šli vsi kmetje, da bi ga zaščitili, če bi ga hoteli pridržati.

Poročila imenujejo bitko pri (Dolac na A. strani).

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izbaja vsak dan razen nedelj, ponedelj in dnevi po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Madžarska politika na škodo Slovanov

Mažarov je v primeri s Slovani le peščica, pet do šest milijonov proti kakim dvesto in dvajset milijonom. Ampak v zgodovini so igrali ti Mažari važnejšo vlogo od vseh Slovanov, in izgleda, da bo ta peščica še igrala vlogo, ako Slovanov kmalu ne sreča pamet, da morajo postati enota, če hočejo kaj pomeniti. Mažari so brez morja, pa so imeli mornarico za mažarsko zastavo, ne glede na vojaško mornarico. Po zadnji polomiji jim načeljuje "admiral" Horty, ki je bil prej admiral, zdaj je le "admiral", ko ni nobene morja in nobene ladje.

Brez popra pa ti Mažari niso. Dvesto dvajset milijon-skim Slovanom so znali odrezati nad pol miliona Slova-kov, ker Slovaki nimajo popra v glavah, potem so odrezali prav tik pred nosom Rusom do tri sto tisoč ali še več Hu-zulov, ker so ti Huzuli, ne morda Rusini, in Banat je zopet mažarski in Medžimurje, ker je tam v Jugoslaviji enako manjkalo potrebnega popra, in ker ga manjka še naprej zdaj v Slobodni Hrvaški, se poroča, da se Mažari pripravljajo tam narediti — mir, kar pomeni, da bi radi zasedli to Hrvaško slobodnih zmolkov in zopet prišli do morja brez lastnega morja. Ni čuda, da so ohranili skozi več ko dvajset let — admirala. Poper v glavah teh malošte-vilnih Mažarov, ne dosti popra pa v glavah vseh milijon-skih Slovanov. Rusi, kolikor so slovanski, če so, se mora-jo zdaj kravro boriti še za tisto okence pri Leningradu, da bi smeli malo pogledati potom morja med svet.

Hitler trdi, da je taka poprovska roba v rasi, ali v ra-sah, in da v nekih rasah ni take poprovske robe. Na Hit-lera prav nič ne dam, ampak med Slovani res manjka tiste poprovske robe. Slovani ob morjih brez morja, Mažari na morju, ko nimajo morja. Kdaj utegne poper rasti tu-di v slovanskih glavah?

Morje in Slovani

Pri vsi mizeriji, ki je od nekaj vladala v Rusiji gle-de slovanskega naziranja, moramo Rusijo, tudi sedanjo komunistično Rusijo, smatrati kot slovansko državo, ker do petdeset drugih narodov tam ne more priti do take ve-ljave, kakor pride ali bi vsaj lahko prišlo nad sto milijonov pristnih Slovanov.

Rusija se je pričela šele s Petrom Velikim. Opominjal je Ruse, da ne smejo mirovati, preden ne pridejo do kakega pristana ob toplem morju. Carji so razširili Rusijo prav tja do Pacifika. Vladivostok zmrzuje, kakor zmrzuje tudi Leningrad. Edinole Porth Arthur ob Kitaj-skem morju je topla luka. Rusko-japonska vojska je za-prla tudi ta pristan. Svetovna vojna je zaprla pristane tudi ob Baltiku, in ko so zadnja leta Rusi komaj prišli zo-pet do luk ob Baltiku, jim jih je nemški napad zopet vzel. Poljska je prišla na Baltik, zdaj ni Baltika, niti ne Poljske. Enako je tudi ob Jadranskem morju. Vsaj Rusija se še bori. Pohod v Perzijo je obrnil oči na kak pristan ob In-dijskem morju, kar pa je danes le želja. Celo Črno mor-je je v nevarnosti, ako pride Hitler na Kavkaz. Ni še končno odločeno, izgledi pa niso rožnati in vse odvisi od izida sedanje borbe.

Slovani so padli drug za drugim, ker ni bilo enotnosti. Prihodnost je meglena. Tudi zdaj se pa javlja usodna igra posameznega slovanskega plemena. Bolgari so taki ali taki, Slovanom jih je treba pristeti, ker so postali zopet nekako neodvisni po slovanskih Rusih, dasi je Rusija za-sledovala pri tem le malo slovanske politike. Zdaj so prišli Bolgari zopet po razmerah ali po lastni volji, v območje osišča, toraj v območje, ki pomeni smrt vsemu slovanstvu. Bomo videli.

Značilno pa je, da se prav te dni Bolgari ozirajo na Carigrad. Tako so se že od nekaj, uresničila se jim pa ta želja nikoli ni. Silno se je pa ukoreninila ta želja prav v bolgarsko dušo, da bi ne šlo le za kako politiko krogov, ki

imajo Bolgare v oblasti, prav za nekaj pristno bolgarske-ga bi šlo. Pravijo, da je želja po Carigradu tako močna v bolgarski duši, da bi Bolgar umoril svojo mater, ako bi s tem mogel priti do Carigrada. Kako misli o Carigra-du, in pri tem gre za Dardanele, vsak Rus, je svetu znano. V smislu vsega slovanstva bi bilo, da bi Carigrad prišel v slovanske roke, ne v ruske, niti ne v bolgarske. Morda so se Bolgari nagnili k osišču, Berlinu, da bi prišli s pomočjo tega osišča v Carigrad. To bi bila zopet usodna zmota, ker izključeno ravno ni, da bi po nemškem uspehu v Ru-siji Bolgari prišli v Carigrad ali v posest Dardanel, am-pak tam bi ne bili Bolgari, Nemec bi bil tam, in kaj take-ga pomeni za slovanstvo gorje.

Slovani morajo priti do morja, ne morda le kako slo-vansko plemo, ker pri plemenu bo ob morju le sovražnik vsega slovanstva.

Bolgar, ki bi umoril za Carigrad svojo mater, bo umoril tudi samega sebe.

KAJ JE NOVEGA V CHICAGU?

Chicago, Ill.

Pusto jesensko vreme je tu-kaj. Noči postajajo daljše in daljše in dnevi krajši. Prihod-njo nedeljo se vrneemo v Chica-gi nazaj k rednemu sončnemu času. To se pravi, da bomo po-maknili uro za eno uro nazaj. Tako bomo prihodnjo nedeljo lahko eno uro dalj spali, kakor do sedaj, pa bomo še vedno o pravem času ustali.

Zdaj je tudi čas prešanja in stiskanja grozdja. Marsikje že most brca in spreminja most v vino. Kljub temu, da je vino na trgu po ceni ljudje v lastni izdelek še vedno bolj zaupajo, posebno pa še, ker doma lahko narediš vino po lastnem okusu in veš, da imaš res pristno vi-no, če ga sam delaš. Po vinar-nah pa je ceneno vino umetno napravljeno in nikoli isti, ka-kor lastni domači izdelek. O-benem pa če ga sam narediš, lahko potem o sv. Martinu iste-ga tudi krstiš. Fabriško vino je pa najbrže že preje na vse na-čine krščeno in tako odpade tudi tista priljubljena sloven-ska navada, da o sv. Martinu je treba vino krstiti.

Farni bazar pri sv. Stefanu je izpadel kaj uspešno in za-dovoljivo. Kakor smo čuli cer-kveno oznanilo zadnjo nedeljo znašajo dohodki od bazarja celo nad \$3,700.00, kar je zelo lepa svota za našo naselbino. Vidi se, da farani sv. Stefana imajo še čut požrtvovalnosti za svojo župnijo. To je naselbim lahko v ponos.

Zadnjo nedeljo je bila mi-sijonska nedelja. V katedrali Najsv. Imena v Chicagu so pro-slavili ta dan zelo lepo in z najboljšim uspehom. Kakor vsako leto, tako so tudi letos posvetni duhovniki, redovni duhovniki, in vse redovnice so-delovale. Duhovnike so pred-stavljali mali dečki, vseh na-rodnosti, ki so bili opravljeni v duhovnike, posvetne in redov-ne. Mala dekletca pa v redov-nice sestre vseh redov. Slo-venske redovnice sv. Frančiška iz Lemonta sta predstajale dve mali slovanski deklici Ber-nice Nemanich iz Coulter Stree-ta in pa Bernice Jerich, iz 21st Place, obe učenki petega raz-

reda farne šole sv. Stefana. O-pravljeni sta bili kakor sestre redovnic, z njima so bile šolske sestre od sv. Stefana in iz Lemonta, ki so se proslave udeležile. Slavnost v katedrali je vodil Rt. Rev. Msgr. Hors-burgh, načelnik akcije za raz-širjevanje vere v tej nadško-fiji. Slavnostni govor pa je imel sam mil. nadškof Most Rev. Samuel Stritch, ki je go-ovoril o velikih misijonskih de-lih, ki jih vodijo in vršijo mi-sijonarji po svetu za blagor človeških duš. Prostorna kate-drala je bila polno natlačena ob tej priliki.

Slovenska podporna družba sv. Mohorja ima še vedno kampanjo za pridobivanje novih članov. Družba sv. Mohorja je domača ustanova, ustanovljena z namenom, da nudi zavaro-valnino za bolezen katoliškim rojakom. V tem oziru, kakor tudi v socialnem oziru je Mo-horjeva družba storila že veli-ko dobrega. Obenem je tudi skozi vsa leta veliko pomagala župniji, katoliškemu časopisu in raznim ustanovam. Za le-montske zavode je darovala lepe svote in je s tem pokazala, da razume svoje poslanstvo kot katoliško društvo. Iz tega namena naj jo tudi vsak kato-liški Slovenec upošteva in pristo-pi v njen krog, če le mogo-če. Zlasti je treba, da v Mo-horjevo družbo vpisujemo našo mladino. Slovenska podporna družba sv. Mohorja mora po-stati še večja in še bolj številna in kolikor številnejša bo, toliko bolj aktivna bo lahko in še več bo lahko storila za namene, za katere je ustanovljena. Zato še enkrat, vsak, ki more naj-pristopi v to dobro katoliško podporno družbo. Priglasite pri tajniku te družbe Mr. Jos. J. Kobalu na 2113 West 23rd Street in dobili boste vsa po-trebna pojasnila glede pristop-a in drugega.

Pevsko društvo Adria se pripravlja na svoj običajni let-ni koncert, ki ga priredi v ne-deljo dne 16. novembra z bo-gatim programom v šolski dvo-rani sv. Stefana. Za letos pri-pravlja Mr. Racić nekaj čisto novega, ki bo presenetilo vse udeležence in goste. Kaj bo vse na programu bodo merodajni krogi, ki imajo vso prireditel-

v rokah gotovo še objavili v bližnji bodočnosti.

IZ MILWAUKEE SE OGLAŠUJE

Milwaukee, Wis.

Namenil sem se napisati par vstic v ta naš priljubljeni ka-toliški list. Sicer tudi druge li-ste nekoliko čitam, a le Ame-rikanski Slovenec se mi najbolj dopade, v katerem je tudi ved-no dosti novic. Sem pa tudi jaz eden tistih, kiraje čitajo kot pa pišejo. Tako sem bral do-plis od Mr. Steve Fabjana, Mrs. Blai in nekajkrat tudi od Mr. Johna Voglarja ter še več dru-gih takih dopisov. Kar nekako dobro se mi vidi, ko čitam kaj tako zanimivega. Da, si mi-slim, ko bi mogel kedaj osebn-o z njimi govoriti, bi se kaj raz-govorili, četudi se še ne pozna-mo z vsemi, vendar dobro se mi vidi, ko vidim, da pišejo in poročajo resnico. In jaz sem-tak, da zlasti resnico še poseb-no dobro upoštevam. Tiste kri-tike in laži pa jako sovražim, ker ni vse skupaj nič vredno. Dandanes je pač tako na svetu in to prav povsod po celem svetu, tudi tukaj. Vsak bi bil le-rad gospodar in ukazoval bi-rad, četudi nima nič več kredi-ta kot drugi. Vendar, posta-vljaj bi se pa le rad, da je ne-kaj več kot oni drugi, pa naj bo oseba že takšna ali takšna. Vse hoče po Hitlerjevem zgle-du biti dandanes na svetu. Vendar, dandanes le ne mora biti vse tako, kakor si eden za mišlja. Poglejmo, kaj se godi-ta v starem kraju. Vsaka ma-la država bi rada bila samo-stojna in vsaka bi rada gospo-dovala. Taki so bili poprej. Tisto jim pa ni prišlo na misel, fa bi se bili združili vsi ta mali državnički skupaj, potem bi se tudi enega velikega ne zbal in tudi dveh ne. Ni jim bilo kaj takega na mislih, le vse posa-mezno, le vse po svoji glavi so hoteli imeti. In tako je prišlo do tega, da se sedaj ljudstvo tako strašno pobija in pokon-čava med seboj. Mi tukaj pa garamo in delamo in ko bo en-krat tega strašnega klanja ko-nec, bo konec tudi dela in spet bo tukaj depresija in brezde-lje. — Po drugi strani, če vse dobro premislimo, so pa ljudje le v vseh rečeh silno učeni. In Bog da da dosti zraste, da bi bilo dovolj za življenje vseh ljudi na svetu, toda pri vsej u-čenosti teh državnih vodite-ljev, je na svetu taka mizerija, da se Bog usmili, ko ima take tepce na tem svetu. To je pa seveda največ zato, ker toliko človeštva Boga zapušča in ni več toliko molitve, kakor je je bilo včasih. Le vse brez Boga in vere hoče današnji svet ži-veti, samo za "good time", ne samo mladina, tudi stari je po-snemajo. Vse kar je bilo v sta-ri domovini toliko priljubljeno, kot so božja pta, molitev, itd., vse se jim zdi neumno in pra-vijo, da ni več moderno. To se dostikrat sliši v raznih pogovo-rih, v katerih se tudi molitev zasmehuje. In takih ljudi dan-danes ni malo. Današnji svet niti ne pomisli, da obstojajo-tudi božje postave, katere je treba tudi poslušati in se po njih ravhati. Bog je dal člove-ku sicer prosto voljo, človek jo pa izrablja v svoje slabo. Mno-

gi dandanes to prosto voljo iz-rablja, posebno kapitalisti ne mislijo na nič drugega in se ravna po le po svoji prosti volji. Prav nič ni čudno, da je na sve-tu taka mizerija in tako klan-je kakor ga svet še ni doživel. Dal Bog, da bi bilo tega klanja tam v starem kraju že enkrat konec in pa, da bi bili mi tukaj v Ameriki pred to grozoto ob-varovani. Poročevalec.

TO IN ONO

ZENSKE V RUSKI ARMADI

Johannesburg, Južna Afrika. — (ONA.) — Rdeča armada i-ma ženske častnike katerih edi-no opravilo je jesti. Ti ženski častniki, pokušajo jedi, ki so pri-pravljene za vojake. — Tako je poročal neki poročevalec v "Jo-hannesburg Star", ki si je ogle-dal rusko vojaško silo v vzhod-ni Poljski. Nadalje omenja, da je videl še drugačne ženske vo-jake, ki so se udeleževale v vo-jaske armadi v Lwovu. Na stoti-ne jih je bilo, pravi, oblečene kot moški, s kratko pristrženimi lasmi, le nekatere so b.c. ki so nosile nekoliko daljše lase. Pri-stržene po načinu, kakor so jih nosili dečki paži.

SABOTAŽA NA FRANCOSKEM

London. — (ONA.) — Tu-kajnji list "Sunday Chronicle" objavlja, da se na Francoskem skrivoma razširjajo tiskane ve-sti, iz katerih je razbrati, da se tam nekaj pripravlja. Zelo zna-čilna je tiskana vest, ki sa gla-si, da bodo uničujoči elementi kmalu v svojih pozicijah in za-čeli sistematično sabotažo v nemških bazah. Naši dobri pri-jatelji prihajajo v Francijo vsa-ki dan, ki so s svojim delom že pričeli na mnogih krajih. — List nadalje pove, da ti ki pripra-vljajo in pišejo te tiskane letake, uničijo trak pisalnega stroja, kajti baje so Nemci iznašli na-čin, da je s traka pisalnega stro-ja mogoče razbrati kaj se je na njem pisalo.

NAZIJI USTRELILI NIZO-ZEMSKA DUHOVNIKA

Bern, Švica. — (ONA.) — Neki kalvinski pastor, ki se mu je posrečil beg iz Nizozemske, je povedal, da so se Nizozemci v okraju Flakke uprli in s sabo-tažnimi čini napadli nazijske pošiljavnice raznega materiala in municije. — Nadalje je po-vedal, da so potem naziji prisli-li protestantske pastore in druge ugledne nizozemske me-ščane, da so morali ti stati na straži ob železniških progah pre-ko noči ter na njih rane napri-tili odgovornost, če bo kaj po-škodovanega. Nekega pastora, ki je bil na straži, pa je bil prav tisto noč vlak razdejan, so ustrelili.

DARLAND VOHUNI ZA WEYGANDOM

London. — (ONA.) — Kot poroča "Sunday Chronicle", ad-miral Darlan vohuni za genera-lom Weygandom, da bi odkril njegov nagib k Angliji, kajti Darlan sumi, da se Weygand če-dalje bolj odtujaže osišču. V ta namen se poslužuje nekega ma-dega častnika, ki je sedaj urad-no nastavljen v Weygandovem glavnem stanu kot skrivni čast-nik.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Muzikalni koncert v Wau-keganu.

Chicago, Ill. — Sigurnjak Hawaiian Studio naznanja, da bo v nedeljo 26. oktobra v v-ški šolski dvorani slovenske šole velik in najmodernejši muzikalni koncert, koroškega v Waukeganu še ni bilo. Kon-cert, ki bo jo trajal okoli dve uri, se bo podajal v Mother of God Auditorium zgoraj ome-njeno nedeljo ob 3:00 popol-dne.

Vile rojenice

Cleveland, O. — Zadnji te-den so se mudile prijazne vile rojenice pri družini Mr. in Mrs. Theodore Laurie na Eaglesmere Ave. in jim je poda-rile v spomin krepkega fantka. Materino deklisko ime je bilo Mary Tolar.

Smrtna kosa na daljnem zapadu.

San Francisco, Calif. — Tu-kaj je po par tedenski boleznii preminul rojak Mike Springer, star 53 let. Doma je bil iz Mirne pri Novem mestu. Ome-njeni je delal več let na Calu-metu, Mich., nato v Tonopah, Nevada, več let je pa bival tu-kaj v San Francisco. Zapušča družino in brata Franka Sprin-ger. Spadal je k tukajšnjemu društvu SNPJ. — RIP.

Smrt pobira

Cleveland, O. — Tukaj je pred kratkim nagloma premi-nul dobro poznani Anton Ko-ren, v starosti 54 let. Stanoval je na East 159th St. Doma je bil iz Martinje vasi pri Sv. Lovrencu na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 35. leti. Zapušča ženo Rose, rojeno Ka-stelic, sina, hčer Rose in hčer Veroniko, v Jolietu, Ill., pa brata Johna. Pokopan je bil iz cerkve Marije Nevbovzete na pokopališče sv. Pavla.

Kap jo je zadela

Farrell, Pa. — Tukaj je pred kratkim umrla zadeta od kapi Mrs. Margaretta Peršin, v starosti 66 let. Bila je vdova. Doma je bila v Zibešah pri Lo-gatecu na Notranjskem. Zapuš-ča tri hčere.

K vojakom so odšli

Pueblo, Colo. — V službo Strica Sama so odhajali te dni Frank A. Pauchek, R. 2, Box 540 Pueblo, Colo., James F. Zupancic, 509 Moffat St., Fred F. Kastelic, 502 Moffat St., — sin Mr. in Mrs. John Kastelic, ki imata že dva sinova v službi Strica Sama. John J. Mehle, 318 Palm St. in Frank J. Bo-zaich iz 1231 S. Santa Fe. Za-to so pa bili ti dnevi bolj žal-lostni za starše, ko so njihovi sinovi odhajali. Potrim star-šem želimo, da bi se jim sinovi zdravi nazaj domov! — Prija-telji želimo, da bi se fantje do-bro imeli. — J. M.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo kato-liško časopisje.

BANCHAK — SOVRAŽNIK

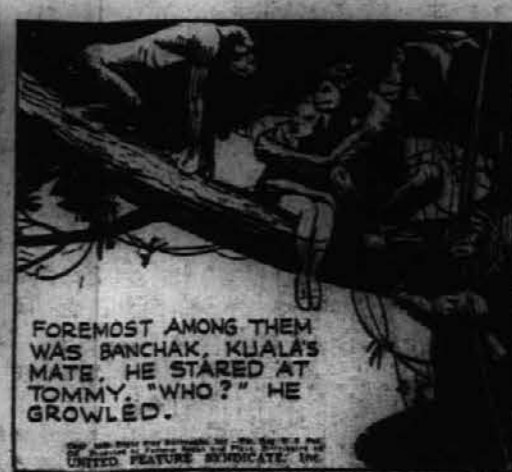
(312)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

KUALA HOISTED TOMMY HIGH IN THE TREES — WHERE THEY WERE JOINED BY MANY APES.

FOREMOST AMONG THEM WAS BANCHAK. KUALA'S MATE, HE STARED AT TOMMY. "WHO?" HE GROWLED.

Kuala je potegnla Tommyja visoko na drevo, kjer je bilo veliko opic.

Prvi med njimi je bil Banchak, moš- Kuele. Spravil se je nad Tommyja. "Kdo?" je renčal.

"Chakto, najin sin mrtev. Ta novi-sim" je Kuala, odvrnila prosto. Ban-chak je začel vohati dečka.

Nato se je nenkrat dvignil proti-decku. Iz njegovih malih rdečih oči is-sijalo smrtno sovraštvo.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.
2. podpredsednik: Frank Primovich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Sasec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 9310 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
2. porotnik: Johanna V. Mervaz, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Peter B. Golosh, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
5. porotnik: Frank M. Tomsic, Box 444, Helper, Utah.

UPADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelke, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

POROČILO TRIČETRTINSKE DOBE TEKOČE KRUSADE ZSZ.

Do 30. septembra, je v tekoči krusadi pristopilo 488 novih članov in članic, in sicer 159 v aktivni in 329 v mladinski oddelki. Iz sledeče tabele je razviden natančen rezultat vsakega posameznega krajevnega društva, in sicer:

Dr. št.	Število novopristopnih članov v št.	Aktivni	ml. odd.	Skupaj	Dr. št.	Število novopristopnih članov v št.	Aktivni	ml. odd.	Skupaj
1.	5	36	41	32.	2	5	7		
2.	10	15	25	33.	7	29	36		
3.	2	1	3	34.	1	0	1		
4.	4	7	11	35.	10	35	45		
5.	1	1	2	36.	1	0	1		
6.	0	1	1	37.	1	0	1		
7.	1	0	1	38.	1	7	8		
8.	1	0	1	39.	19	31	50		
9.	4	0	4	40.	1	1	2		
10.	5	7	12	41.	4	28	32		
11.	25	30	55	42.	1	0	1		
12.	2	18	20	43.	1	3	4		
13.	1	7	8	44.	2	0	2		
14.	12	16	28	45.	3	0	3		
15.	0	21	21	46.	2	2	4		
16.	2	0	2	47.	4	4	8		
17.	3	3	6	48.	1	0	1		
18.	3	2	5	49.	6	0	6		
19.	8	8	16	50.	4	8	12		
20.	0	3	3	51.	1	0	1		
21.	0	0	0	52.	1	0	1		
22.	0	0	0	53.	1	0	1		
23.	0	0	0	54.	1	0	1		
24.	0	0	0	55.	1	0	1		
25.	0	0	0	56.	1	0	1		
26.	0	0	0	57.	1	0	1		
27.	0	0	0	58.	1	0	1		
28.	0	0	0	59.	1	0	1		
29.	0	0	0	60.	1	0	1		
30.	0	0	0						
SKUPAJ		159	329	488					

Iz zgorajšnjega poročila je razvidno, da je dr. Western Star št. 16, v Pueblo zavzelo prvo mesto in je vse lahko, da bodo odnesli prvenstvo v tekoči krusadi ter zopet zavzeli krasno kampanjsko trofejo in z isto vred \$40.00 prve nagrade. Vsaj tako sta se izrazila sobrata Rupar in Blatnik; dr. Trail Blazers št. 41, v Denverju je bilo potisnjeno na drugo mesto in mu preči nevarnost za izgubo omenjene trofeje, ako se nemudoma ne potrudijo; dr. Svoboda št. 36, v So. Chicagu je na tretjem mestu z 45 novimi člani; dr. sv. Martina št. 1, v Denverju je na četrtem mestu; dr. Three Star št. 33, v Chicagu je na petem mestu z 36 člani, toda pri tem društvu je sobrat Jurjovec dobil izvrstno pomoč v osebi sobrata Louis Zefran, kateri je bil izvoljen predsednik društva. kar bo društvu veliko pripomoglo na ugledu, kajti omenjeni sobrat je splošno poznan in priljubljen med čikaškimi rojaki. Good luck to both of you, Jurjovec and Zefran!; na šestem mestu stoji dr. Hribski Bratje št. 45 (Frank Turkovo društvo) v Ruth, Nevada s 32 novimi člani. Sobrat Turk mi je tudi obljubil da bo storil vse v njegovi moči, da bo šla krasna trofeja in prva nagrada v Ruth, Nevada. Vam želim mnogo sreče, sobrat Turk!; na sedmem mestu pa stoji dr. North Eagle št. 21, na daljnem severu v Ely, Minn. Sobrat Vencel Novak mi je tudi obljubil da bo s pomočjo sobrata Frank Likarja in ostalih agilnih članov skušal pridobiti vsaj eno izmed razpisanih nagrad. Tudi vama želim mnogo sreče in obenem želim, da skušata ustanoviti novo društvo v tamošnji okolici.

Lepa hvala vsem zgoraj omenjenim društvom, kakor tudi ostalim kot na primer dr. Slovan št. 3; dr. Hrabri Slovani št. 17; dr. sv. Mihaela št. 22; dr. sv. Katarine št. 29; Slova Slovenec št. 14; dr. Golden Eagle št. 59; in dr. Planinski Bratje št. 5, katera društva so vsa pridobila po več kot 10 novih članov. Upam in želim, da boste tako lepo napredovali ter na ta način pripomogli, da bo naša tekoča krusada izvrstno izpadla. Nam manjka še 512 novih članov, da bomo dosegli zaželeno število 1000 novih članov. Torej potrudimo se vsi in uspeh bo zagotovljen in s tem bomo storili našo bratsko dolžnost do naših bližnjih, kakor tudi dolžnost, ki nas veže do društva in Zveze.

Bratski pozdrav,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

IZ URADA DRUŠTVA SVOBODA ŠT. 36, ZSZ.

So. Chicago, Ill.

Vse članstvo, člani in članice zgoraj omenjenega društva, ste prav prijazno vabljeni, da se prav gotovo udeležite izredno važne mesečne društvene seje, katera se bo vršila v ponedeljek 27. oktobra ob 8:00 uri zvečer v navadnih prostorih, 9510 Ewing Ave.

Cenjeno članstvo, pomnite, da je ta seja izredno važna in je v interesu vsakega izmed vas, da se seje prav gotovo udeležite, kajti, kakor vam je mogoče že znano, mi ne bo več mogoče držati službe društvene tajnika, zaradi odselitve iz So. Chicaga, zato pridite na sejo, da si izvolite novega tajnika, ki bo vodil društvene posle v korist vas, cenjeno članstvo in v korist društva Svoboda in Zapadne Slovanske Zveze.

Zaradi tega zagotovo pričakujem, da se boste prav gotovo udeležili seje v ponedeljek

RDEČI KRIŽ KLICHE

Z lepaki, ki bodo nosili sliko, kakoršno vidimo zgoraj, namerava Amerikanski Rdeči križ apelirati na vse Amerikance, naj se pridružijo kot člani tej dobrodelni organizaciji. Kampanja v to svrhu se bo vodila od 11. do 30. novembra.

27. oktobra zvečer na zgoraj omenjenem prostoru. — Bratski pozdrav! —
M. Popovic, tajnik.

Dopisi lokalnih društev

A FEW THINGS OF THIS AND THAT

We hope that very soon the membership will buckle down to business in the WSA Crusade. We expected that the convention would be the cause of new business on the upgrade but it seem that it had the opposite effect. The months of August and September were the poorest we have had in obtaining new members for several years.

We hear little or nothing about juvenile progress within the various lodges. What's going on anyway? The scant few new juveniles received shows that most everyone is asleep on the job.

Now that the lazy summer months are over, it is expected that the remaining few months of the Crusade will produce some credible results both in activity and in new members. There's work to be done sisters and brothers! Let's snap into it!

Word has been sent in by Mr. Joe Blatnik that Pueblo has two women's bowling teams playing under the WSA colors. Mr. Leo Jurjovec informs us that about twenty bowlers are in action in Chicago. The Trail Blazers' bowlers are going good, having won 18 and lost 6 which puts them only one game behind the leaders in a fast league.

Mrs. Frank Grande, the popular supervisor of United Comrades, is doing nicely at Presbyterian Hospital where she recently underwent an operation. We wish her a speedy recovery.

The United Comrades juvenile branch of Denver will hold its regular meeting on Sunday afternoon, Oct. 26. Send the kiddies. A committee is planning on a Halloween surprise.

Mr. Matt J. Kochevar left Fitzsimons hospital to spend a week at his home in Pueblo. He will return to Denver to be under the care of Dr. Bellosky, our local Slovenian physician.

It has been whispered in our ear that Mr. and Mrs. Mike Popovich of So. Chicago are to arrive in Denver very soon to establish permanent residence.

The WSA played a prominent part in the recent All Slav Rally and Folk Festival held at the Denver City Auditorium on October 5th. The Fraternal Voice will carry an account of the Rally next week.

Messrs. Miroslavich, Jeršin, Horvat and many WSA members greeted Supreme President Germ and Secretary Zalar of the KSKJ at a meeting held in Denver recently.

The local secretaries requested the writer to remind the members to be a little more prompt in payment of dues. Many have been lax in this respect lately. Please guard your insurance and membership by regular payment of your premiums. It pays to play safe.

We would like to give a weekly article on news in Denver concerning WSA members, especially for the Fraternal Voice. Turn over your news items to your secretary with instructions to give it to the editor of Fraternal Voice.

Make it a habit to attend the meet-

friends that assembled in his honor, he was momentarily stunned and quickly downed a bracer.

Then came the food. Delicious chicken with all its frills and tastiness was served while amber fluid was likewise distributed to those over the age of 21. It seemed that as soon as we commenced devouring the Southern fried fowl, the M. C. (master of ceremonies to you) got up and said, "Ladies and Gentlemen." Then we knew the boys at the head table were ready for the last roundup.

Genial Bill Kompare, prominent So. Chicago attorney, filled the role of M. C. and interpreter. On his "enghty program, the many dignitaries present got their turn at telling the audience of their numerous experiences with their friend, Mike. The program included the following:

Honorable William A. Rowan, Alderman of the Tenth Ward and Democratic Ward Committeeman; Professor Zvetina, of Loyola University, Chicago; Mr. Jerich, editor and publisher of the Edinost Publishing Co. and Amerikanski Slovenec; Mr. Palendich of the Yugoslav Radio Program of station WHIP; Edw. F. Kompare, prominent So. Chicago mortician and an active booster of sports and the Liberty Lodge; Robert Puznanovich, President of the Yugoslav American Citizen Club of South Chicago; Leo Jurjovec, Sr., Supreme President of the Western Slavonic Association and intimate friend of Mr. Popovich; Frank Juvancic, another close friend; Rev. Francis Papesch, assistant pastor St. George's Church; Candid Grmek, Banquet Chairman; Mr. Frank Smoj, Minister of the Interior of the Yugoslav government who gave an interesting talk on conditions in his country before and after it was invaded; Edward Juvancic, president of the Liberty Boosters, and Mr. Budovinec, uncle of Mr. Popovich. All were heartily applauded for their interesting talks.

Telegrams were received from the Yugoslav consul in Chicago, and several other civic leaders and friends. Entertainment was presented with the St. George's Zaria Singing society rendering several Slovenian numbers and Miss Rose Vuksinic doing a solo on "Rose Marie" and another light opera song on the onchore. The famous Plutt Triplets presented two Hawaiian songs and ended with that new hit, "Yours."

A presentation of a traveling bag and brief case were given to Mr. Popovich by The Yugoslav American Citizen Club of South Chicago. Mr. Popovich has been at the helm of the club for the past five years.

All in all, the banquet was a wonderful affair. Mike's many friends certainly displayed their friendship for him and showed him that they will miss his absence from our community and friends.

My last remembrance of the evening (morning) was that of everyone singing, "For He is a Jolly Good Fellow" and of course that very popular tune at any South Chicago affair, "We Won't Get Home Until Morning."

EDWARD JUVANCIC.

— Ali ste že kaj prispevali za ubogo trpečo staro domovino? Ako še ne, položite čimprej mal dar, domovini na altar!

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 kilocycles (Top of the Dial)

FRANK PAULICH
D.D.S., M.D.S.

ZOBOZDRAVNIK

Dentist-Orthodontist

(izvznavna soba)

2125 So. 52nd Avenue

CICERO, ILL.

Tel. Cicero 610

— in —

Marshall Field Annex

25 E. Washington Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Central 0904

URE: V Cicero vsak dan, izvznavna soba, od 9. jut. do 8. zveč. Ob nedeljah po dogovoru. — V chicagkem uradu vsake sredo.

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4935 — na stanovanju CANAL 6827

SEKUNDE MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO

Ta črtica je ponatis iz znane knjige Manfreda von Brauchitscha "Borba s 600 KS".

"Čuječi moramo biti kakor varani, ljubosumni in prog."

Predvsem ne smemo prehitro misliti, da smo sigurni in rešeni. Prav v trenutku, ko mislimo, da povsem obvladamo vso stvar, se nam lahko primeri marsikaj, čeprav smo prej točno vedeli, kaj moramo narediti, da nam ne preostane samo sreča.

Nekaj podobnega se mi je dogodilo na avto cesti pri Milanu. Ker se vije dirkališče v Monzi v obsežnih zavojih, smo potiskovali na avto cesti doseči kar moči veliko hitrost. Vozili smo na cesti Milano-Varese. Ta cesta ni povsem nova. Prav takrat so vozili mnogi vozniki kamenje, kar seveda ni v korist cesti, ki je namenjena vezbam vozačev. Toda prednost te ceste je, da je speljana kakih 10 kilometrov popolnoma ravno.

Bilo smo že več dni tu in smo torej poznali povsem dobro tako progo, kakor lastnosti svojih vozil. Vsak dan sem prevozil vso cesto sem in tja in se je šlo po reči pri svojih 250 km. Imel sem namen, da še enkrat prevozim pot.

Šlo je prav tako vse po sreči kot vedno doslej. Morda še celo nekoliko boljše, lažje, sigurneje in celo nekoliko hitreje.

Končno — nebo je bilo zares modro in jasno — se je zabilskalo iz jasnine; opazil sem, da mi voz ni več tako siguren.

Kaj se je zgodilo?

Pomislil sem še, ali se ne motim — nisem še do konca pomislil tega — pa sem kar ni lepem za trenutek izgubil vid in sluh. Voz se je divje zamašil na levi rob ceste. In cesta teče tu na 2 metra visokem nasipu. Tik pred robom mi je uspelo vozilo zadržati. V naslednjem trenutku sem se znašel prav v takem položaju na desnem robu ceste.

Mislil sem samo še, kako nemudoma zmanjšati brzino, kako zavreti avto, kajti vedel sem točno, da nisem več gospodar svojega vozila.

In tako je šlo dalje, od levega roba do desnega in obratno, pa čeprav sem zmanjšal brzino.

Prišel je trenutek, ko sem se za nekaj časa počutil olajšnega in ko je moje živčna napetost nekoliko popustila. Mislil sem si: Hvala Bogu, zdaj sem iz nevarnosti. In prav tedaj je začel ta vražji voz spet svoj ples.

Mogel sem samo še na to misliti, da je treba krepke držati krnilo, glavo skriti... Vozilo je šlo za las mimo brezovjavnega droga in mimo nekaj dreves.

Sedel sem kot ukopan v vozilu in čakal na oni pekleni udarec, ki je imel priti in vse končati.

Čakal sem, še vedno sem imel vse mišice do skrajnosti napete, glavo skrito in krnilo mi je bilo v rokah kakor prižeto. Čakal sem, a dogodilo se ni prav nič. Udarca ni bilo in voz je obstal. Skočil sem iz voza, ker da bi imel v hlačah cel panj. Smejal sem se, vpil in skakal kot obsejen. Ko sem se zavedel se nisem spomnil prav ničesar, kaj se je z menoj dogajalo.

Neubauer, ki je iz ura gledal ples mojega vozila, je bil mnenja, da se ne bo srečno končal. Prav ko sem se zavedel, je prišel k meni Neubauer s svojimi mehaniki. Bili so še v vozu, ko sem jim mogel s svojim skakanjem dokazati, da so mi udje ostali še celi.

Po nekaj minutah je stal voz kot je treba. Zadaj je bilo dvoje novih koles, kajti eno starih je prebil oster kamen. Pri tem se je čul pok, kakor iz topa. Drugo pa je počilo, ko sem zaviral vozilo.

V ostalem se je pa vozi pripetilo prav toliko kakor nič. Nič. Ko sa bila kolesa izmenjana, je prišel trenutek, ki je odločal med menoj in voziom: Ali naj spet sedem v voz, ali ne. — Rekel sem si: Tako ali tako bom moral sedeti spet vanj. Zakaj naj bi čakal do jutri? Ali ne se ukvarjam toliko in toliko časa z vozom, potem pa zbežim od njega kakor pred kugo? Zato takoj spet sedem za krnilo. Sedel sem v avto, a v začetku sem vozil bolj zmerno, kasneje pa spet 250 km in več po cesti gori in doli, kakor sem se namenil.

In tako se je zgodilo.

—

NEMŠKI ČASTNIK NE VERJAME HITLERJU

London. — (ONA). — "Firer je obljubil, da bo končal vojno v tem letu, toda jaz mu tega ne verjamem," se je izrazil neki nemški častnik proti nememu nevtralnemu opazovalcu, ki je v službi Overseas News Agency (ONA). "Bojeval sem se na Nizozemskem, v Franciji, Jugoslaviji in sedaj grem na Rusko in sem že vse te robe sit. Že več kot tri leta je, odkar sem proč od žene in otrok in želim bi samo to, da bi bil zopet z njimi," je častnik nadaljeval. — Omenjeni opazovalec nadalje poroča, da so nemški vojaki napravili pravi pogon na krojačnice v zas. deželah, iz katerih so pograbili civilne obleke. To se je godilo tako na splošno, da so se ljudje spraševali ali se hočejo s to obleko skriti pred morebitno razkačenostjo ljudstva, ali se pa hočejo z njo pripraviti na dezertacijo, kadar bi se jim nudila za to prilika.

—

Najnoveše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec!"

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače najzanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in se-danjo Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema: 1941

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

Ni bilo ravno pesniško, kakor je označil gospod Boltežar gozd, toda bilo je mnogo resnice v njegovih besedah. —

Polica je sedel na zlomanem brunu. Ko naju je zagledal, nama je šel naproti. Bil je videti zelo prepaden.

"No, dragi prijatelj, ali se je kaj dogodilo?"

"Gospod predstojnik, če ni bila stara Grčarica sama, potem je bil kak duh."

"Kaj pa?"

"O polnoči — ko je nevihta najbolj divjala, ko je bila bajta že davno pogorela, tedaj se je priplazilo. Zaklical sem, pa ni obstalo; nato se je zasmajalo in iz teme je nekdo izpregovoril: Jaz sem dobro vedela, da bo treščilo! Karte ne lažejo. In če iščete morilca, iščite ga v žagi! — Zaklical sem vnoči, tekal je vedno sem in tja, tedaj sem dvakrat ustrelil. Potem pa je bilo vse tiho." —

Ko smo natančno preiskali pogorišče, nismo našli nobenih človeških ostankov. O stari Grčarici nihče ni več ničesar slišal. —

Tedaj je rekel Boltežar:

"Odšla je bila iz kože, predno je treščilo vanjo. Kdo jo je posvaril? Karte? Hudič? Ali pa je bil le podoben čut, kakor ga imajo podgane, ki zapuste ladjo, predno se potopi? Kdo pove podganam? Ta starka je bila tudi taka strupena, ostudna podgana. Je dosti pokvarila in zasmradila v naši dolini. Toda ko so jo zaprli, je bila nedolžna. Kdo bi si bil mislil? In predno je udarilo v kočo, je zbežala. Kdo naj to razume?" —

V teh štiriindvajsetih urah se je v naši vasi med gozdovi dogodilo več, nego vse ostalo leto.

Ko smo se vrnili v vas, smo izvedeli, da je slikarja Čresnika napadla gruča fantov, ki so ga pobili skoraj do smrti.

Slikar je, kakor že večkrat, prebil noč v mestu, in ko se je v jutranjih urah vračal proti domu, je padel v roke gruči okrog prežečih fantov, ki, razburjeni radi dogodkov v tej viharji noči, še vedno niso mislili na nobeno delo. Ker fantje Šipčeve Lizike niso mogli dobiti v pest in ker je bilo v vasi že mnenje, da je njena sramota kriva vse nesreče, so napadli slikarja in ga grozno premlatili.

Tako se je slikar pokoril.

Prav v tem slučaju sem obudoval Boltežarjevo veliko mirnost. Rekel je:

"Ne vem še, kaj se je zgodilo; upam, da ne bo prehudo. Dobro butaro palic privoščim slikarju od srca. To bi bilo prvo. Drugo je, da bom vse fante, ki so bili pri tej svinjariji, še danes našel in da jih dam zapreti. Saj ne gre za pravni nagib, za pravno ogorčenost, ljudski upor ali za podobne reči. Fantje sami ne ravnaajo z dekleti preveč tenkočutno. Tu pa so mislili, da se bodo lahko pokazali farizeje in da je njihovo veselje do pretepa in njihova sirovost pravno opravičeno. Zato vsi v luknjo! In ne prepričaj! Tretjič: odpovem svojo službo. Z vsem srcem visim na tej dolini; toda če naj bom tukaj namestnik graščinskega gospoda, njegov sin pa po-

čenja take reči in ga na javni cesti premlatijo, tedaj Boltežar ne bo več vlekel z njimi."

OSEMNAJSTO POGLAVJE.

Težka izpoved. — Pogreb samomorilca. — O starem in mladem Čresniku.

Večer. Pravkar sem vstal iz postelje. Ves popoldan sem spal v težkih sanjah. Sedaj sem bil bolj izmučen kakor prej. Sedel sem h klavirju in poskusil zaigrati Beethovno sonato. Nič se mi ni posrečilo; mir, ki sem si ga želel, ni prišel.

Bil je mlaj. Moja soba je bila čisto temna. Služabnika, ki me je prišel nekaj vprašat, sem kratko odpravil. Vedno sem moral gledati skozi okno proti črnemu gozdu, ki je ležal pod mrtvim nebom.

Tedaj se je nekaj zgenilo ob plotu moje- ga vrta. Nisem mogel videti, kaj je bilo; toda odprl sem okno in polglasno zaklical v noč:

"Tonče?"

"Da!" je zamolklo odgovorilo.

"Počakajte, pridem doli!"

Slutil sem bil, da mora priti v tej temi. Nisem mu pustil takoj do besede, ampak sem ga peljal dalje od hiše. Šel je težko kakor bolnik. Končno se je zgrudil ob poti. Čisto s tujim glasom je rekel:

"Gospod Hubert, moj oče je — končal; izvedel sem v mestu. Tudi jaz bom končal!"

Sedel sem poleg njega in ga prijel za roko.

"Ne smete, Tonče; misliti morate na Šipčevo Liziko!"

Tedaj je začel tiho jokati. Čez dolgo je rekel:

"Kaj pa bo imela od mene, če me zapro?"

"Upanje. Ne bo obupala."

Okrog naju je noč. V dolini se svetlika- jo luči. Le žaga leži v temi. Hlapci in dekle sede pač tam vsi plahi v zadnji sobi.

Mladi fant poleg mene stoka. Tudi njegove oči so se zazrle doli proti žagi.

"Še enkrat bi ga moral videti; njegov sin sem. Toda če ga zagledam takega, se prav gotovo obesim tudi jaz."

"Dajte mrtvemu mir, Tonče!"

Dolgo in globoko je molčal. Breme ga je težilo na telesu in v duši.

"Ali verujete v Boga, gospod Hubert?"

"Da."

"Kaj bo storil Bog z mojim očetom?"

"On bolj ve, kakor mi. In je tudi bolj usmiljen, kakor mi."

Zopet je molčal dolgo časa.

Nenadoma pa se je mladi mož vznemiril.

"Glejte, gospod Hubert, če človek prav premisli, je bil moj oče nedolžen in vsa krivda leži na meni. Bianka je bila pač malopridno dekle. Oče ni maral, da bi jaz lazil za njo. Saj je imel prav. In tisti večer je vedel, da sem šel h kočni na barju, šel je za menoj in je bil pač čisto zmešan od jeze; k nesreči je srečal v gozdu Bianco, ki je šla k "Grozdu" in jo je v svoji jezi ubil.

POSLOVILNI VEČER MR. IN MRS. MIKE POPOVICHU

(Nadaljevanje s 1. strani)

bi Mr. Popovich odšel kar takole, ne da bi mu naselbina vsaj preje ne izrekla javno svoje zahvale in priznanje. Saj bi res ne bilo lepo, če bi ne znali biti ljudem, ki se žrtvujejo za narod, hvaležni. Zlasti še, ker takih Majkov, kakor je Mr. Mike Popovich je malo in mogoče bil le en sam, tam doli v So. Chicago. Ne boš Majk šel, preje, da ti rečemo vsaj slovenski boglona, za vse kar si naredil in za vse kar si se trudil za nas, so sklenili in odločili zavedni southchicaški rojaki, ki so znani po svoji zavednosti in gostoljubnosti. In to so dostojno in lepo izvršili. Priredili so Mr. in Mrs. Popovichu sijajen poslovilni večer z banketom, na katerem se je vsa naselbina prisrčno poslovila od odhajajoče dvojice, ki bo te dni odšla v Denver.

Na banket je došel celo sam slovenski minister g. Dr. Franc Snoj, v spremstvu g. J. Jerića, urednika A. S., kar je napravilo prirediteljsko slovesno in najboljši utis na vse.

Banket je otvoril z molitvijo nekako po 8. uri zvečer pomožni župnik č. g. Francis Papeš, ker č. g. župnika Alojzija Medica ravno ni bilo doma isti večer. Po bogato pripravljenem banketu pa je stopil na oder g. Candid Grmek, pod katerega vodstvom se je banket priredil in je otvoril program. Razložil je namen banketa in nato je izročil stolovravnateljstvo g. Williamu Komparetu, ki je vodil govorniški program in predstavljaj navzočim govornike in goste. Najprvo je sam govoril o namenu večera, o slavljenca, kateremu je večer namenjen ter povdarjal, kaj je vse g. Popovich storil za naselbino in narod. Kot prvega govornika je predstavil nato g. Frank Juvanič, ki se je v lepih besedah poslovil od slavljenca. Potem se je poslovil od slavljenca v imenu mladih g. Edward Kompare, slov. pogrebnik v So. Chicagu, ki je v angleščini opisaval slavljenčeva dela. — V imenu župnije in č. g. župnika, ki ga ni bilo doma je vzel slovo od slavljenca č. g. Francis Papeš, pomožni župnik pri sv. Juriju. — Za njim je govoril še č. g. Ule, ki je imel lansko poletje novomša v Clevelandu. — Za tem je bil pozvan k besedi urednik A. S. g. J. Jerić iz Chicaga, ki je povdarjal, koliko je slavljenec žrtvoval in delal ne samo za domačo naselbino, pač pa tudi za širše splošne narodne zadeve. — Za tem je govoril v angleščini profesor John Zvetina, mladi hrvaški rojak, ki se je v lepi besedi poslovil od slavljenca. — Za tem so nastopili Plutovi Trojčki in zasviral na kitare par lepih komadov. — Nato je govoril znani srbski veljak in vodja jugoslovanske radio ure, g. John R. Palandech, ki jo vodi vsako soboto popoldne v Chicagu. Za tem je bilo cerkveno pevsko društvo "Zarja" pod vodstvom pevovodje g. Sterbenca. Nato še solospjev gđ. Rose Vukšinić v angleščini.

Nato je za storilavatelj g. Kompare zaključil program in v dvorani se je še razvila domača zabava. Gostje so se poslovili, ker ura je bila že okrog polnoči. Lep je bil ta večer, ki bo res ostal vsem v najlepšem spominu. Slavljenca g. Popovichu in njegovi blagi soprogi kliče tudi naš list "Am. Slovenec", kateremu je bil slavljenec vedno zvest prijatelj, srečno pot tja gori v lepi Denver in mu želi tam gori vsestranskega uspeha, zdravja in božjega blagoslova.

Z Bogom naš dobri Mike in oglaš se večkrat, da bomo vedeli, kako si boš koval življenje tam pod belimi snežniki v Colorado.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

Trije izvedeni iskalci napak

Nerednosti v telefonu so dandanes malostevilne in redke — zaradi stalnih izboljšav v opremljenosti metodah. Toda, kadar gre kaj narobe, se zgodi to-le:

1. "Repair Service" točno sprejme vaše poročilo o nerednosti, najde vašo službeno karto med tem, ko vi govorite, ter si zaznamuje vsa dejstva, kar jih j morete navesti.
2. Preizkuševalni uradnik preišče službeno karto za zapise o vašem telefonu — nato napravi številno poizkusov, da ugotovi značaj in kraj nerednosti...
3. Popravljalac navadno ve, kje naj išče, predno prične. Popravi linijo, nato poroča nazaj preizkuševalcu, ki izvrši skrben preizkus, da bo prepričan, da je postrežba v redu.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

je vsled tega vseh nas prva in največja dolžnost, da delujemo složno vsi skupaj, da svojim pomagamo. Narod ga je napeto poslušal in njegova lepa jasna beseda je naredila na vse najboljše in globok utis. Gromovito in navdušeno mu je narod pritrdil, ko je končal s svojim govorom.

Za njim je govoril g. Leo Jurjovec, glavni predsednik Z. S. Z., ki se je v angleščini poslovil od slavljenca, ter navajal kako je vedno sodeloval z njim kot glav. uradnik SZS. — Zatem je govoril policijski načelnik Mr. Nick Maker, iz Whiting, Ind. — Potem se je v lepih besedah poslovil od slavljenca alderman 10 warda g. A. V. Rowan, ki je dejal, da g. Popovich je vedno deloval tudi z oblastmi kot dober in zvest državljani in kazal vedno najboljšo voljo v vsaki zadevi. — Govorili so še g. Peter Bačovinac, g. Bob Poznanović in še nekateri drugi. Vsi govorniki so želeli slavljenca srečno pot in ga vabili, da se vrne nazaj med nje. — Več brzojavnih pozdravov bilo prejetih. Iz glav. urada SZS. sta poslala brzojav g. Antona Jeršič, gl. tajnik SZS. in gl. podpredsednik SZS. g. Geo. Mirosavljev. Brzojavno je pozdravil slavljenca tudi g. Jurica Binkini, ravnatelj Jugoslov. Kurirja.

Kot zadnji pa je bil pozvan k besedi g. Mike Popovich. Gledanje se je zahvalil vsem za lepi večer, za vse iskrene izražene čestitke in poslavljanje. Ni pričakoval kaj takega in ni se nikdar zavedal, da je s tem ko je kaj storil za naselbino in narod, da je narod tako vestno upošteval in si zabelježil v svoj spomin, kar mu zdaj priča ta lepi večer. Nikoli ne bo pozabil tega večera. Izjavil je, da mu je zdaj So. Chicago še bolj pri srcu, kakor kdaj in se je bo vedno spominjal in si b kjerkoli. Saj je tu pustil svojih najlepših 16 let svojega življenja.

Nato je storilavatelj g. Kompare zaključil program in v dvorani se je še razvila domača zabava. Gostje so se poslovili, ker ura je bila že okrog polnoči. Lep je bil ta večer, ki bo res ostal vsem v najlepšem spominu. Slavljenca g. Popovichu in njegovi blagi soprogi kliče tudi naš list "Am. Slovenec", kateremu je bil slavljenec vedno zvest prijatelj, srečno pot tja gori v lepi Denver in mu želi tam gori vsestranskega uspeha, zdravja in božjega blagoslova.

Z Bogom naš dobri Mike in oglaš se večkrat, da bomo vedeli, kako si boš koval življenje tam pod belimi snežniki v Colorado.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

Trije izvedeni iskalci napak

Nerednosti v telefonu so dandanes malostevilne in redke — zaradi stalnih izboljšav v opremljenosti metodah. Toda, kadar gre kaj narobe, se zgodi to-le:

1. "Repair Service" točno sprejme vaše poročilo o nerednosti, najde vašo službeno karto med tem, ko vi govorite, ter si zaznamuje vsa dejstva, kar jih j morete navesti.
2. Preizkuševalni uradnik preišče službeno karto za zapise o vašem telefonu — nato napravi številno poizkusov, da ugotovi značaj in kraj nerednosti...
3. Popravljalac navadno ve, kje naj išče, predno prične. Popravi linijo, nato poroča nazaj preizkuševalcu, ki izvrši skrben preizkus, da bo prepričan, da je postrežba v redu.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Pisano polje

J. M. Trunk:

Znak demokracije je, da i- ma pri vladanju ljudstvo, narod, toraj posameznik. Besedo. Kdo ima besedo, kakšno besedo, kdaj in kako, to določa v psameznostih demokracija in gola stava. Vse to je vrlo dobro. Tudi izven določene ustave je pri demokraciji beseda v govoru in pisavi, tisku svobodna.

Prirejajo se razna "glasovanja", kadar gre, kakor prav zdaj, za važna vprašanja. Ta glasovanja so izven ustave, zasebna, brez kontrole in gola izražanja ljudskega mnenja ali naziranja. Navadno se objavljajo rezultati: toliko odstotkov za, toliko proti. Najbolj vlečejo pri takih glasovanjih na ušesa razni politiki, ker iz njih lahko pouzamejo, kako veter vleče in se potem ravna po pri odločilnih glasovanjih, kakršna se vršijo po ustavi. Glasovanja niso ravno nobena kaprica nekih krogov, ker vplivajo pri politikah na odločilna glasovanja, in vsak politik se ravna po mnenju volilcev. Na zunaj pa so glasovanja pogosto naravnost smešna.

En značilen slučaj. Neka skupina razposilja "glasovnice" katoliškim duhovnikom po Ameriki. Eno vprašanje se glasi: "Are you in favor of the United States aiding the Communist Russian Government?" Ze vprašanje je vrlo prefrigano. Za kakšno komunistično vladno more biti le prefrigan komunist. Komunist kot naziranje materializma mora odkloniti vsak duhovnik, to je na dlani. Jaz tudi. Čemu potem poziv na duhovnike za glasovanje? Kakor zdaj zadeva z Rusijo stoji, nikakor ne gre za komunist, dasi bi bil ta pri pomoči okrepljen, gre za odpor te res komunistične vlade zoper hitlerizem. Ampak o tem v vprašanju ni duha ne sluha. Naravno je, da bo vsak glasoval zoper komunistično vladno, in izid se bo objavil v javnosti, in reklo se bo: stoodstotno so duhovniki zoper pomoč komunistični vladi! Prefrigano. Čemu prefrigano? Ali mislite, da ti krogi, ki razposiljajo taka vprašanja, ne vedo, za kaj v resnici gre? Dobro vedo, ampak ravno to hočejo prepričati, in tako vplivati na javnost, na politike.

Glasovanje... he... he... Pogledimo. Katoliških duhovnikov je do 36.000. Najmanj 30.000 je med temi Ircevi in Nemci. Zoper komunistem so vsi

do zadnjega, tudi vsi slovanski duhovniki, ampak zoper pomoč in s tem zoper hitlerizem so le Irce in Nemci, in ti enako utegnejo biti brez izjeme. Ti bodo glasovali, Slovani ne. Glasovanje bo toraj stoodstotno, in bo tako, ker je vprašanje prefrigano stavljeno. Irski in tudi nemški duhovnik sicer ni za hitlerizem, ampak tega — hitlerizma — ne vidi, se ga tudi ne vpraša, naj glasuje o hitlerizmu, vidi pa le komunistem in zoper komunistem glasuje, pa ne gre zoper komunistem, gre pa zoper hitlerizem, ko naj daje Amerika komunistični vladi v Moskvi vojaško ali materialno pomoč.

Tudi pri demokraciji je dosti takih pojavov, ki so vse drugo, le ne demokraciji, ampak se vršijo pod demokracijskim plaščem.

Vprašanje in glasovanje, kakršno je takrat stavljeno ameriškimi katoliškimi duhovnikom, je vprašanje politikov in glasovalcev, ki so zoper komunistem, niso za hitlerizem, ampak so za to, da se komunistični vladi ne sme nuditi nobena pomoč, in s tem je Ircevi in Nemcem ustrezno.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

IZ ZASUŽNJENE DOMOVINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sabcu kot bitko "večjega obsega", v kateri so Nemci izgubili mnogo vojakov in vojnega materiala. Srbska obramba je štela okrog 5-8 tisoč moških in žena, ter je izgubila okrog dva tisoč ljudi. Ujetnikov ni bilo ne na tej ne na drugi strani. Nemci so prav tako streljali na prebivalstvo v predmestju, ki so ga osumili, da je pomagalo četnikom.

Beogradsko "Nove Vreme" poroča, da je v zapadnem delu Srbije proglašeno vojno stanje.

Zagrebski listi poročajo o podrobnostih bitke pri Sabcu in pozivajo Hrvate, naj se ugro napadom drugih četniških edinic, ki krožijo v zapadnem delu Srbije, v severni Bosni in v vzhodnem delu Hrvatske.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio ure od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

From: Press Section, Defense Savings Staff, Treasury Department, Washington, D. C.

For Immediate Release

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

AMERICA ON GUARD

Rojak se je čudil

kako je mogoče, da njegov sosed Frank ve toliko novega, ve toliko o raznih postavah, zakonih in marsičem drugem. Vse ve in ljudje ga poslušajo ko pripoveduje to in ono v družbi. On sam pa je tak nevednež. Nekega dneva je to "pogruntal". Videl je, da sosed rojak vsak dan stalno čita "Amerikanskega Slovenca", kjer so najnovejše vesti, vsa razna druga pojasnila in pouk o tem in onem. Naročil si ga je tudi on in zdaj je tudi on o vsem točno informiran. Naročite si dnevnik "Am. Slovenec" tudi vi. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50; za Chicago in inozemstvo \$6.00 letno; za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENE

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois